

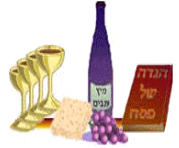
בס"ד ז' ניסן ה'תשפ"ה
 הדלקת נרות - 18:43
 צאת השבת - 19:35
 רבנו תם - 20:21
שעון קיץ - מהלוח המדוייק של "אור החיים"
 ע"פ "אופק תל אביב"

שְׁנֵה עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ - עלון מס' 1250
 @ השבת אין אומרים "צדקתך".
 @ כל חודש ניסן אין אומרים "תחנון".
 @ "ברכת הלבנה" במוצאי שבת.
 @ "פרשת הנשיאים" - ליום ז'.

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות נ"י

פפטידין: "עם זו יצדח"
 (ישעיה מג')

לא לשכוח למכור חמץ
 ולא להמתין ליום האחרון

פרשת ויקרא

מקדימים את דרשת "שבת הגדול"

הרה"ג יצחק יוסף שליט"א
 יחל את שיעורו בלויין
 בבית הכנסת "אוהל מועד"
 במוצ"ש בשעה 21:30

מעליי הפרשה:

← הקב"ה מצווה את משה על הקרבת הקורבנות השונים המובאים כנדבה או כחובה.

← פירוט סוגי הקורבנות: עולה, מנחה, שלמים, חטאת או אשם.

← "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" ו"יקרא" נכתבת עם א' מוקטנת. ומדוע ?

נאמר בספר משלי "גאות אדם תשפילנו, ושפל רוח יתמד כבוד". כל מי שרודף אחר שררה וכבוד, הכבוד והשררה בורחים ממנו, וכל מי שבורח מכבוד ושררה - הכבוד והשררה רודפים אחריו. ללמד על גדולת משה שהקטין את עצמו ובזכות זה זכה למנהיגות.

"וקרא לו אהל מועד"

למה נקרא "אהל מועד"? שהוא מועד לדיברות, שבתחילה היה הדיבר בכל מקום, משהוקם המשכן לא היה הדיבר אלא באהל מועד.

← "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'" (א - ב)

"אדם" ר"ת אברהם דוד משה. מרמז שלפני התפילה צריך להרגיש אדם... צנוע כאברהם אבינו וענוי כמשה רבנו וכפי שכתב דוד המלך בתהילים פרק קי"ב: "תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו". (שלמה אלביליה הי"ו)

"והפשיט העוֹלה"

כשיש כסף רב, העושר גורם לגאווה. אבל אדם צריך לדעת שכל אחד הוא עני למפרע. חז"ל אמרו אדם שיש לו מאה רוצה 200. ככל שמרוויח ככה גם חסרונו. על זה גילה הרב ברמז לגבי עני למפרע. שאותיות ע.ג.י. באות לפני אותיות כ.ס.ף. להזכיר לעשיר הגאה את עניותו למפרע. (ב. בר דין הי"ו)

"וישחט איתו על ירך המזבח צפונה לפני ה'"

רמז, אם יש באדם שלוש תאוות הללו, צריך להתגבר עד שיסירם מלבו. והם: תאוות הנשים רמזו במילה ירך, תאוות האכילה רמזו במילה המזבח, ותאוות הממון רמזו במילה צפונה (על דרך הכתוב מצפון זהב יאתה). לכן אם מנצחים את היצר הרע בשלושה דברים הללו, מגיעים למדרגות של "לפני ה'". (ויאמר אברהם)

"וכיפר עליו הכהן לפני ה' ונסכה לו... לאשמה בה"

אומר ה' ותפארת שלמה" לאשמה בה' ר"ת: לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי. כי כן אמרו חז"ל: כל השומר שבת כהלכתו מוחלין לו כל עוונותיו ושבת היא הכפרה כמו כל הקורבנות. לכן רמזו בסוף פרשת הקורבנות, מפני שעכשיו שאין לנו קורבנות והשבת מכפרת עלינו. (אוצר חיים)

← "והיה כי יהטא ואשים" (ה' כ"ג)

תיבת "ואשים" - נוטריקון: שלושת אלפי מאתיים ושמונים. זהו רמז למלאכי חבלה שמכים את הרשעים כמו שמואב בסגולה של המקובל האלוקי רבי שמעון מאסטרופול, שקורין אותה בערב פסח.

פרפראות לפסח

← "ואף אתה הקהה את שיניו".

כך נאמר בהגדה על אביו של הבן. גימטריא רשע = 570. שינו = 366 היתרה היא צדיק = 204. גם הבן הרשע, בתוכו ובנשמתו הוא צדיק, ורק בעקבות קשיים שעברו עליו בימי חייו הוא נהיה כרשע. ואביו צריך להוציא ממנו את הכעס ובכך לגלות את צדקותו.

← "וכפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעיקר"

(מתוך ההגדה) מי שכופר במצוות הפסח כופר בתורה כולה, בכל תרי"ג המצוות. רמז לדבר בגימטריא מלאה של כל אות במילה פסח. פ"ה=85, סמ"ך=120, ח"ת=408, ס"ה=613 שהם תרי"ג. מכאן שכפר בתורה כולה.

← "בכח דור ודור"

(מתוך ההגדה) דור - בגימטריא: 210. כל דור חייב לראות את עצמו כאילו היה משועבד 210 שנים כפי שהיו אבותינו משועבדים במצרים.

← מדיע המנהל: לפני עשר התיבות לחם ?

א. יש 10 מצוות בלחם, (זריעה, קצירה...), ויש 10 מילים בברכת "המוציא". אנו מצהירים, שאף על פי שאנו מבערים ושורפים הלחם - סמל החמץ, אנו עושים זאת בקדושה וטהרה ללא חלילה שום זלזול.

ב. להזכיר לנו 10 המכות, שבהם הוכו המצרים, בגינם כל העולם הכיר בבורא יתברך ובעמו - ישראל.

ג. להזכירנו את ההבטחה לאברהם בבית בין הבתרים, והבאת עם ישראל לארץ ישראל שנתקדשה ב-10 קדושות.

פינת הניבים והפתגמים

הקהה את שיניו = ביש וצער אותך בפתשוקתך [גרם לקאבים בשיניו של פלוני].

דוגמה: התלמיד המתנשא הקהה את שיניו של חברו המתקשה, ויבדק הלבין פניו ברבים.

מקור: בימים ההם לא-יאמרו עוד "אבות אכלו בושר ושיני בנים תקהינה", כי-אם איש פועונו ימות. [רמיהו].

בהקדה של פסח אנו קוראים: רשע מה הוא אומר: לךס ולא לו. ולמי שהוציא את עצמו מן הקלל - כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שיניו ואמור לו: "בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים" - לי ולא לו, אלו הקהה שם לא הקהה נאלי. (גיבונון)

הסירו ממשול מדרך עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת", "חידושי", "דרשו": <http://ladaat.info/> <https://www.hidush.co.il/>

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

תענית בכורות

יש פוסקים שמצריכים את הבכורים להקדים התענית ליום חמישי. מכל מקום אם אפשר לבכורות להשתתף בסיום מסכת או בשאר סעודות מצוה, כגון ברית מילה, ופדיון הבן, וסעודת חתן וכלה, טוב לעשות כן. ואב שרגיל להתענות בשביל בנו הבכור עד שיגדל, פטור לגמרי בשנה זו מהתענית.

בדיקת חמץ וביטול

- א. יום חמישי ליל י"ג ניסן יבדוק את החמץ מצאת הכוכבים 19: 23 ויבטל באמירת "כל חמירא ..." ויצניע בכלי סגור.
- ב. יום שישי ירשף את החמץ וישאיר לחם עבור 2 סעודות, לערב שבת ולשבת בבוקר ולא יאמר את נוסח הביטול.

הכנות לערב פסח שחל בשבת

- א. יבשלו את כל הבישולים לשבת זו בסירים של פסח וכל המאכלים יהיו כשרים לפסח.
- ב. ידאג להפריש תרומות ומעשרות מכל המאכלים של שבת והג משום שאסור לעשר בשבת ובחג.
- ג. יקח חסה וכרפס רק ללא תולעים, ישטוף ויניח במקור.
- ד. יש להכין מיום שישי מערכת פמוטים כפולה גם עבור מוצאי שבת לכבוד יום טוב. (יש להשאיר גם נר 48 שעות)
- ה. יש להכין נר להבדלה (ואסור לכבותו לאחר הקידוש).
- ו. אדם שמשמטם בפלטה לשבת צריך לדעת שאסור לנתק מהחשמל במוצאי שבת אלא ביום ראשון בלילה.

סעודות השבת

אפשרות א':

מסלול חמץ - מי שמעוניין לקיים סעודות השבת עם פיתות או לחם, ישרוף החמץ ביום שישי בבוקר, ולא יאמר נוסח הביטול של כל חמירא אלא בשבת לאחר הסעודה יאמר הנוסח.

אפשרות ב':

מסלול ללא חמץ - דהיינו שמסיימים עם החמץ ביום שישי ולא משאיר כלל חמץ בבית, ואת סעודות השבת מקיימים על ידי מצות מבושלות או מטוגנות וברכתם "המוציא לחם מן הארץ", לכן יבשלם או יטגנם שלמות. ומבטל החמץ ביום שישי לאחר שריפת החמץ.

אפשרות א' - מסלול חמץ

- א. ביום שישי בבוקר שורף את החמץ אך אינו אומר נוסח הביטול "כל חמירא" אלא יאמר הנוסח בשבת לאחר הסעודה.
- ב. את תבשילי השבת יבשל בכלי הפסח ויגיש אותם לכלים חד פעמיים מכובדים לכבוד השבת. יזהר שתהיה הפרדה מוחלטת בין כלי הפסח לשאר החמץ, וכן כל המאכלים שנשארו מהסעודות ורוצה להחזירם למקרר ידאג שלא יהיו בהם פרורי לחם וכן היין והשתיה.
- ג. ביום שבת ישכימו להתפלל שחרית עם "הנץ החמה" ולא יאריכו בתפילה ובניגונים כדי להספיק לסיים סעודת שחרית לפני זמן איסור חמץ, עד השעה 10: 03 (שעון קיץ).
- ד. מפטירין בשבת זו "וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים".
- ה. יקיימו סעודה שניה כמו בלילה ויזהרו שלא יתפזרו פירורי חמץ, ומיד לאחר הסעודה יזרוק המפה עם הפירוורים לפח שחמץ לביתו.

- ו. אם נשארו פרוסות לחם, פוררם לחתיכות קטנות פחות מכזית ויזרקם לאשפה שמחוץ לביתו.
- ז. מותר לטאטא את ריצפת הבית, שלא ישאר משהו חמץ, אבל אסור לשטוף הבית. (לשפוך מים ולנגב עם מגב בלבד)
- ח. ירחץ ידיו היטב וינער בגדיו מחמץ, וכן ישטוף פיו במים וינקח את החמץ שבין שיניו עי"י קיסם בעדינות שלא יוציא דם. מותר לצחצח שיניו בעדינות אם יודע בבירור שלא יצא לו דם, ואת המברשת יצניע עם החמץ.
- ט. שיינים תותבות, כל לנקותם היטב ולשוטפם ולהדיחם במים חמים מכלי שני.

ל. לאחר הסעודה יאמר נוסח ביטול חמץ ג' פעמים: "כל חמירא דאיכא ברשותי, דחזיתה ודלא חזיתה, דביערתה ודלא ביערתה, לבטיל ולהוי (בפעם השלישית יוסיף: הפקר) כעפרא דארעא". (פירוש: כל חמץ ושאר שיש ברשותי, שראיתיו ושלא ראיתיו, שביערתיו ושלא ביערתיו, יתבטל ויהיה כעפר הארץ).

יא. אפשר להקדים להתפלל תפילת מנחה של שבת החל מהשעה 13: 15.

יב. סעודה שלישית של שבת יאכל עד השעה 15: 56, יכול לאכול מצות מטוגנות ואם אינו רוצה, יכול לעשות סעודה שלישית על מצה עשירה או פירות, בשר ודגים - ולא יאכל הרבה כדי שיאכל המצה בתאבון בלילה.

אפשרות ב' - מסלול ללא חמץ

שריפת חמץ

א. ביעור חמץ ביום שישי י"ג ניסן עד לשעה 11: 21 בבוקר.

לאחר שריפת חמץ, אומר נוסח ביעור חמץ ג' פעמים: "כל חמירא דאיכא ברשותי, דחזיתה ודלא חזיתה, דביערתה ודלא ביערתה, לבטיל ולהוי (בפעם השלישית יוסיף: הפקר) כעפרא דארעא". (כל חמץ ושאר שיש ברשותי, שראיתיו ושלא ראיתיו, שביערתיו ושלא ביערתיו, יתבטל ויהיה כעפר הארץ). "ויאמר נוסח יהי רצון... (המופיע במחזור לפסח).

אופן הכנת המצות כדי לאוכלם בשבת

א. אדם אשר איננו רוצה לאכול חמץ בשבת זו, יכול להשתמש במצות מטוגנות או מבושלות לאכילת סעודות שבת.

טיגון - מטגנים מצות שלימות עי"י מחבת גדול בשמן עמוק.

בישול - עשיית מרק פרונה בסיר גדול והכנסת המצות לתוך הסיר בזמן הרתיחה של המרק, והוצאת המצות שלימות.

על מצות אלה מברך "המוציא לחם מן הארץ".

ערב שבת

ערב שבת - יקיימו מצות לחם משנה על מצה מבושלת או מטוגנת ויסעד לבו כיד המלך.

יום שבת

א. מתפללים שחרית של שבת מוקדם מהרגיל.

סעודת שבת שניה - עשה כמו בערב שבת עם המצות המבושלות או המטוגנות, בכדי שיוכל לאכול סעודה שלישית מוקדם.

ב. מנחה גדולה של שבת יתפלל החל מהשעה 13: 15.

ג. סעודה שלישית של שבת יאכל עד השעה 15: 56, יכול לאכול מצות מטוגנות ואם אינו רוצה, יאכל מצה עשירה או פירות, בשר ודגים, ולא יאכל הרבה כדי שיאכל המצה בתאבון בלילה.

אין לסדר את השלחן והכלים בשבת ערב הפסח לצורך ליל הסדר, אלא עד לאחר שיעברו שלוש עשרה דקות וחצי אחר השקיעה, שאין שבת מכין ליום טוב.

סעודה ששינתה חיים

השתתפותו של מתפלל לא מוכר במנין הוותיקין הוותיק בשכונת 'סטמפורד היל' בלונדון, אינה תופעה נפוצה. מה עוד, שהאיש נראה זר ומנוכר ואיש לא הכירו ולא ידע את זהותו, אם כי זהותו העידה כי הוא יודע ספר וירא שמים. האיש נותר שקט ומופנם, ואיש לא עמד על טיבו. אחד ממתפללי בית הכנסת, יהודי בשם ר' מרדכי, גמר אומר לעשות כל מאמץ כדי לפצח את התעלומה, ומשלא עלה בידו הדבר גם כעבור כמה חודשי מאמץ – החליט לקבוע חברותא ללימוד משותף עם האיש הזר מדי יום, בנסיון לגלות את פתרון חידתו.

אך דווקא הלימוד המשותף העצים את התעלומה: התברר שמדובר בגאון תורני בקנה מידה נרחב.

אם כן מי האיש, ומה סיפורו?!

ויהי באחד הימים, ר' מרדכי נכנס עמו בשיחה. המשך לדובר, התעניין בכנות, עד שהאיש פתח את סגור לבו בסיפור חיים מדהים חובק עולם, שר' מרדכי נדהם לגלות כי גם לו עצמו יש חלק בו...

"הגעתי הנה בשל מחלת רעייתי, הנמשכת כבר הרבה זמן", נאנח האיש, "יש כאן טיפול מיוחד המתאים לה, אולי יוכל להקל על שבלה. אך לא תמיד עסקתי במה שאני עוסק היום..." - פתח צוהר לעולמו האישי, והחל לספר: "נולדתי בארץ ישראל להורים שומרי מסורת, אך לא זכיתי לגדול על קיום המצוות באדיקות. גדלתי בסביבה מסורתית, ולאחר השחרור מהשירות הצבאי בהצטיינות קיבלתי הצעת עבודה ב'מוסד לביון ולתפקידים מיוחדים'. תחת מעטה חשאיות ולאחר אימונים מפרכים - נשלחתי למשימות ביטחוניות ברחבי תבל, עליהן כמובן לא אוכל להרחיב..."

האיש נאנח קלות, והמשיך: "נבחרתי לשמש כשליח נאמן למשימות מיוחדות ורגישות, בכל זמן ובכל רחבי תבל. הממונים עליי היו מרוצים ממני, בתיקי האישי הצטברו ביקורות מחמיאות ואותות גבורה. באחת הפעמים, נשלחתי בצוותא עם חבר נוסף למשימה מורכבת ומסוכנת במיוחד: להתחקות אחרי אחד מראשי הטרור השוהה בצרייך – בירת שווייץ, להגיע אליו ולהורגו. אני וחברי נשלחנו למשימה בטיסות נפרדות, שכרנו לעצמנו דירות נפרדות והתחלנו במעקב. חלק עיקרי מהצלחת הפעולה, הוא שלא יהיה קשר בין שני הסוכנים העוסקים בה, כדי למנוע את חשיפתם. לכן, חילקנו מראש את שעות המעקב בינינו, ורק כשהמעקב הושלם וקיבלנו הנחיה לבצע את המשימה, יצרנו קשר מאובטח, וסיכמנו: המחבל יוצא מדי ערב בשעה 8:00 ממסעדה פלוגית, ופונה בצומת ימינה.

הריגתו היא ענין של פיקוח נפש ללא צל של ספק, ולפיכך קבענו שנמתין לו בליל שבת הקרובה, בשעה 20:00 בדיוק, מיד לאחר הפניה ימינה, כשרכבו יעבור את הצומת - ניצמד אליו אני וחברי מימין ומשמאל, נבצע את הפעולה וניעלם מהזירה תוך שניות..."

ביום ששי בבוקר התעוררתי מוקדם, לאחר לילה טרוף שינה. 'היום הוא רגע המשימה' - הזכרתי לעצמי, וכדי להפיג את המתח יצאתי לחנות גדולה לקנות מעט מזון ליומיים הקרובים, בדגש על סעודות השבת שאסעד לבדי לאחר הפעולה.

בעודי משוטט בסתמיות בין המדפים, הגיע מולי יהודי חסיד, ואמר לי בלבביות: 'שלום עליכם, יהודי מירושלם!'. הופתעתי, ידעתי כי זהותי אינה מסגירה דבר על אישך מוצאי ואני נראה אירופאי מצוי. 'מנין הוא יודעי? הרהרתי, אך כמובר שום מעב בפניי לא שנתנה.

הגבתי בהנהון רפה, שנועד להבהיר כי אינני מבין את

השפה ואת המושגים עליהם הוא מדבר. אך האיש לא הרפה, ובסופו של דבר - הלבביות החמה שלו המיטה את שנות האימונים שלי במוסד, הכריעה את חומות קור הרוח והארשת הבטוחה שלי...

נאלצתי 'להודות' שאני יהודי מירושלם, ואז - הוא הקסים אותי בהזמנה אישית חמה להשתתף בסעודת השבת בביתו, תוך הדרכה ברורה כיצד ומתי להגיע, ואני נשבתי בקסמו והבטחתי להגיע לסעודת השבת במעונו..."

"בהגיעי לביתו בליל שבת, שכחתי להציץ בשעון..." אין בפי מילים לתאר את חוויית סעודת השבת המשפחתית הנפלאה שחווייתי. מיד כשנכנס הביתה הגיעו שלושת בניו ושתי נשותיו ובירכו אותו בברכת 'גוט שבת' תגיגתי, ואף הוא השיב לעומתם בברכה חמה.

הבטתי במחזה כמחופנט, מעודי לא ראיתי סעודת שבת באווירה ביתית וחמימה כזאת. כל הילדים לבושים בקפידה, האב בראש השולחן מנעים באמירת 'שלום עליכם', ולאחר מכן מקדש על היין כשהוא מטעים כל מילה במתיקות...

הבטתי באווירה הטובה והביתית, בחום המשפחתי המענג, בהווי הרוחני הקסום, ושכחתי את עצמי.

לפתע הבטתי מבט חטוף בשעון, ואז גיליתי את דבר האיחור הנורא. השעה חמישה לשמונה!!! בעוד חמש דקות עליי להיות בפעולת חיסול דרמטית. ידעתי כי שותפי לבטח כבר ממתין לי שם, ואין לי כל דרך לתקשר אתו, להודיעו על האיחור. אובד עצות ועשתונות קמתי ויצאתי מהבית לכיוון המקום, והגעתי באיחור של 25 דקות תמימות. המקום, למותר לציין, היה ריק מאדם. רכב המחבל נכראה עבר כבר מזמן, וגם את חברי למשימה לא ראיתי. התבוננתי בכל עברי הזירה, ודי מהר הבנתי כי לפני כמה דקות היתה כאן חוליית טרור מיומנת... מאוחר יותר הסתבר, כי תוכנית החיסול שלנו נודעה למחבלים, והם טמנו לנו מארב. חברי למשימה נרצח בידיהם המגואלות בדם, השם יקום דמו, ועד היום מפעילי אינם מבינים כיצד אני ניצלתי מאש התופת שטמנו לנו..."

האיש ניגב דמעה סוררת, והמשיך: "הסיפור הזה הפך אותי לשבר כלי. כל נסיונות השיקום שלי עלו בתוהו, ולכן שוחררתי מ'המוסד' מצויד בפנסיה נדיבה, מהרהר כל העת בסעודת השבת הנפלאה שזכרונה לא ישכח ממני, הסעודה שהצילה את חיי... סעודת השבת הזו חוללה בנפשי תמורה כזו, ונרשמתי לסמינר שהתקיים בשבת..."

"זו היתה תחילת הדרך, ההמשך ברור. כמו ב'מוסד' כך בתפקידי הרוחני, שאפתי למצוינות והעפלה לשיאים. אני עדיין לא שם", אמר האיש הזר וחייד לראשונה חיוך קטן, "אך אני ממשיך לחתור גבוה..."

"כיצד היה נראה המארח שלך?!" - שאל ר' מרדכי מיד, "האם היה לו זקן באורך בינוני, האם מול שולחן הסלון ניצב שעון קיר גדול?!" - "אכן כן", השיב האיש, "מאיפה אתה יודע?!" ואז החל ר' מרדכי בוכה חרישית. "כבר נפגשנו פעם", אמר בשקט, "האיש שאירח אותך הוא את המנוח. הוא גר בכתובת שהזכרת... היטבת לתאר את סעודות השבת עליהן גדלתי, אני אחד משלושת הבנים שהסבו אתך לסעודה, ושתי הבנות הן שתי אחיותיי... קרא נרגש ונסער..."

סיפור זה, מראה לכולנו מה כוחה של פעולת חסד אחד שעשויה להותיר חותם של יימחה, להוביל אנשים לשינויים מרחיקי לכת בחייהם. זו השפעתה של סעודה אחת על אדם זר, וקל וחומר בפעולות שנעשה עם הקרובים אלינו, יחזוק את ליבם ונפשם במצבים קשים בהם הם שרויים.

